

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 760/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť Slovenskej republiky – Slovenského pozemkového fondu, Búdkova 36, Bratislava, zastúpenej Mgr. Jurajom Švecom, advokátska kancelária, Bajkalská 2/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva „*vlastniť majetok a právo na ochranu majetku*“ podľa čl. 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 12 C 97/2009 z 22. februára 2016 a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21 Co 100/2016 z 30. marca 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Slovenskej republiky – Slovenského pozemkového fondu o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2017 doručená sťažnosť Slovenskej republiky – Slovenského pozemkového fondu, Búdkova 36, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva „*vlastniť majetok a právo na ochranu majetku*“ podľa čl. 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 97/2009 z 22. februára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 Co 100/2016 z 30. marca 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z predloženej sťažnosti vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o náhrade trov konania tak, že náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Na odvolanie sťažovateľky rozhodol napadnutým uznesením krajský súd, ktorý uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že bola v merite sporu úspešná v celom rozsahu, preto si uplatnila náhradu trov konania. Okresný súd po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie v časti trov rozhodol napadnutým uznesením tak, že náhradu trov nepriznal s poukazom na potrebu aplikácie § 150 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). O odvolaní krajský súd rozhodol napadnutým uznesením, v ktorom konštatoval vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom aplikoval § 150 OSP, resp. obdobné ustanovenie § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) platné v čase rozhodovania o odvolaní. Sťažovateľka vyslovuje v sťažnosti názor, že došlo k neústavnej aplikácii § 150 OSP, teda ustanovenia o dôvodoch osobitného zreteľa, ktorú potvrdil aj krajský súd napadnutým uznesením. Sťažovateľka svoju argumentáciu rozvíja v sťažnosti, spochybňuje dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré okresný súd a krajský súd videli v okolnostiach podania návrhu a v okolnostiach veci. Tvrdí, že došlo k porušeniu jej základného práva na nezávislý a nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a čl. 37 ods. 2 a 3 listiny, ako aj jej hmotných práv podľa čl. 20 ods. 2 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, pričom argumentuje s poukazom na čl. 20 ods. 1 ústavy a dospieva k presvedčeniu, že napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu porušujú jej označené práva. V závere svojej sťažnosti preto navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej označených práv napadnutým uznesením okresného súdu a

krajského súdu, napadnuté uznesenia týchto súdov zruší a vec vráti na ďalšie konanie okresnému súdu a prizná jej náhradu trov konania.

II.

3. Podľa § 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Podľa čl. 20 ods. 2 ústavy zákon ustanoví, ktorý ďalší majetok okrem majetku uvedeného v čl. 4 tejto ústavy, nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, potravinovej bezpečnosti štátu, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu, môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce, určených právnických osôb alebo určených fyzických osôb. Zákon tiež môže ustanoviť, že určité veci môžu byť iba vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Slovenskej republike.

5. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

6. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania.

7. Podľa 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní... rovní.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

9. Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok.

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

12. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označené napadnuté uznesenie okresného súdu, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej právam.

13. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

14. Sťažovateľka v sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu predovšetkým namieta, že ním bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Svoju argumentáciu o porušení svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a identického základného práva podľa čl. 37 ods. 3 listiny odvádza od porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. od čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného

dôvodu ústavný súd tieto namietané práva posudzoval spoločne. Ide o uznesenie, ktorým všeobecný súd rozhodol o náhrade trov konania.

15. V nadväznosti na obsah sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že námietky sťažovateľky síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania krajského súdu o trovách konania, čo má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľku nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012, IV. ÚS 311/2012).

16. Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvyšš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

17. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

18. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia krajského súdu.

19. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu

uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

20. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Krajský súd v podstatnom na odôvodnenie svojho uznesenia uviedol:

«... V prejednávanej veci sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva. Z obsahu spisu je možné skonštatovať, že žalovaní tvrdili a mali snahu preukázať, že sa ujali držby týchto nehnuteľností, tieto užívali v dobrej viere, ako svoje vlastníctvo. V konečnom závere neuspeli, súd prvej inštancie ako aj odvolací súd vo veci samej dospeli k záveru, že žalovaní neuniesli dôkazné bremeno. Súdy pri rozhodovaní vo veci samej vychádzali aj z existencie rozporných tvrdení svedkov vypočutých v konaní niektorí tvrdili, že sporná roľa bola v roku 1948 pridelená právnym predchodcom žalovaných, iní že ju nikdy neužívali žalovaní a ani ich právni predchodcovia... (nasledujú citácie zo svedeckých výpovedí)

21. Skutkové zistenia vyplývajúce z dôkazov vykonaných vo veci samej priniesli rozporuplné skutočnosti svedčiace o užívaní sporných pozemkov aj žalovanými a ich právnymi predchodcami. Žalovaní nepreukázali titul pre vstup do oprávnenej držby vo vzťahu k sporným pozemkom, oprávnenú držbu sporných pozemkov ich právnych predchodcov od roku 1956. Práve tieto skutočnosti v prejednávanej veci viedli súd k záveru, že je namieste aplikovať výnimočné ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. Rozhodovanie o trovách konania vychádza z reálnych okolností života. Pri posudzovaní individuálnych okolností prípadu považoval súd prvej inštancie za potrebné predovšetkým vziať do úvahy to, že žalovaní resp. ich právni predchodcovia sa snažili preukázať, že žalobca nie je vlastníkom, že sporné pozemky užívali, obhospodárovali, pričom časť svedkov ich tvrdenia potvrdila. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaní vyvíjali snahu na preukázanie svojich

tvrdení. Je potrebné vziať do úvahy, že užívacie vzťahy k spornému pozemku sa javili ako pomerne komplikované. Z praxe súdu je známe, že v dôsledku spoločenských historických zmien dochádzalo aj k zásadným zmenám v systéme vlastníctva a tiež v evidencií vlastníckeho práva. V priebehu historického vývoja na území dnešného Slovenska dochádzalo k rozdrobovaniu pôdy, neskôr k sceľovaniu. Zložité a komplikované užívacie vzťahy k spornému pozemku, rozsiahle dokazovanie vytvárajú špecifiká tohto prípadu. Odvolací súd má za to, že nedošlo nepriznaním trov konania k popretiu úspechu žalobcu v konaní ako to tvrdí. Za týchto všetkých okolností bolo potrebné z hľadiska spravodlivosti pri rozhodovaní o trovách konania uprednosť aplikáciu § 150 ods. 1 o.s.p a nepriznať trovy konania úspešnému účastníkovi.

22. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods.1 Ústavy SR a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) práva na právnu pomoc v konaní pred súdom {Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky), odvolací súd uvádza, že v prípade rozhodnutia súdu o nepriznaní trov konania inak úspešnému žalobcovi nemožno v žiadnom prípade hovoriť o porušení práva žalobcu v prístupe k spravodlivosti, ktoré by v konečnom dôsledku malo znamenať znemožňujúci reálny prístup k spravodlivosti.

23. Porušením práva na spravodlivý proces podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa jej článku 47, preto nie je také rozhodnutie súdu, ktorým súd neprizná účastníkovi náhradu trov konania a nákladov na zastupovanie advokátom. Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi účastníkmi konania, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvodne vynaložil. Ani predmetnú vec nemožno vylúčiť z aplikácie uvedeného zmierňujúceho ustanovenia. Ústavný súd (III. ÚS 351/07) v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Van der Musselle proti Belgicku, rozsudok z 23. 11. 1983, séria A č.70), v ktorom bolo zdôraznené, že riziko s výkonom určitej profesie (v citovanej príhode advokáta), kam spadá i riziko neuhradenia odmeny za odvedenú prácu je na druhej strane vyvážená výhodami súvisiacimi s výkonom tejto profesie.»

21. Predmetné rozhodnutie krajského súdu, jeho pomerne rozsiahle odôvodnenie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných

právných predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

22. Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je v tomto smere dostatočne odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľky, pričom právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným zdôvodnil potrebu aplikácie § 150 OSP, resp. § 257 CSP vzhľadom na okolnosti, za ktorých tento spor vznikol, ako aj poukázal na zložitosť právnych vzťahov v priebehu času, čím dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktoré nemožno považovať ani za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Takéto pochybenie v ústavnoprávnom zmysle však ústavný súd v napadnutom uznesení krajského súdu nezistil. Nie je úlohou ústavného súdu zaoberať sa otázkou primeranosti jeho úvahy o potrebe aplikácie § 150 OSP vzhľadom na jeho postavenie. Nesúhlas sťažovateľky s obsahom uznesenia krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

23. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené nedomnieva, že by napadnuté uznesenie krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľné s označenými článkami ústavy (čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy), označenými článkami listiny (čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3

listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda že by zo strany orgánov súdnej moci nebola sťažovateľke ústavne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, do ktorej v širšom slova zmysle spadá aj označené parciálne základné právo podľa ústavy a listiny, resp. že by napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to vo svojej sťažnosti namietala, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Vo vzťahu k námietke porušenia základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny ústavný súd konštatuje, že nezistil relevantnú súvislosť medzi namietaným porušením uvedeného základného práva sťažovateľky podľa listiny a napadnutým uznesením krajského súdu.

25. Základnému právu na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, analogicky aj základnému právu podľa čl. 37 ods. 2 listiny totiž zodpovedá povinnosť súdu, ako aj iného štátneho orgánu alebo orgánu verejnej moci vytvoriť podmienky pre dostupnosť právnej pomoci, a to v rozsahu konania pred príslušným orgánom (mutatis mutandis II. ÚS 60/98 alebo I. ÚS 58/01). Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania (II. ÚS 78/03, III. ÚS 258/2016).

26. Krajský súd v rámci rozhodovania o úhrade trov napadnutým uznesením krajského súdu podľa názoru ústavného súdu nezasiahol do podstaty a zmyslu základného práva na právnu pomoc sťažovateľky podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny, len aplikoval ústavne konformným spôsobom príslušné ustanovenia procesného predpisu, preto bolo potrebné aj túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietnuť v rámci jej predbežného prerokovania podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

27. Obdobný záver možno formulovať aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, porušenie ktorého sťažovateľka namieta sekundárne, v spojení s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu

označeného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd preto aj v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vlastníť majetok a základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že v sťažnosti v tejto časti absentuje zmysluplné odôvodnenie ako jej základná náležitosť (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08). Vzhľadom na špecifickosť úpravy označeného článku ústavy, ako aj vzhľadom na predmet rozhodovania pred všeobecnými súdmi, ktorým bol nárok na náhradu trov konania, je ústavný súd toho názoru, že neexistuje v danej veci objektívne žiadna relevantná súvislosť medzi označeným článkom ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu. Predmetný článok ústavy totiž z hľadiska jeho účelu poskytuje ochranu vlastníctva významného pre verejnoprospešné účely prostredníctvom zverenia takéhoto majetku do výlučného vlastníctva štátu, obce alebo určených právnických osôb (DRGONEC, J. Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Veľký komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2015. s. 527).

29. Pretože sťažnosť v tejto časti v predloženej podobe neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, teda nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

30. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017